

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi, Bůh v nich má zalíbení. Tak to zpívali andělé a my se k nim pojďme s chutí připojit. Stůjte pevně a nebojte se: Zemi sice přikrývá temnota a národy soumrak, ale nad tebou vzejde Hospodinova sláva.

Lk 2,8-14: A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí.“ A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: „Sláva na výsosti Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení.“

Lk 2,20: Pastýři se pak navrátili oslavující a chválíce Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.

I. Z nebe přicházím samého

Pastýři hlídali stáda, protože potmě mají vlci pré a je třeba kvůli nim být ve střehu. Prostě noc jako každá jiná. Ale pak se stalo něco neobvyklého, co neumím pojmenovat. Nejsem sám, kdo to neumí, a tak se to odedávna vyjadřuje všelijakými příměry, které se pak objevují v písničkách: „Aj, růže rozvila se. Z růže kvítek vykvet' nám. Goliáš oloupen. Slunce z hvězdy již vyšlo. Z nebe přicházím samého.“ Dokonce se téhle noci začalo říkat "svatá". Ale to až mnohem později, až když lidem došlo, co se to v Betlémě vlastně přihodilo. A co to vlastně bylo?

„Náhle při nich stál anděl Páně a kolem nich se rozzářila Boží sláva," říká vypravěč. Což jinými slovy znamená, že to, co se tu bude říkat a dít, je ukrutně důležité. A kdyby jen důležité, je to přímo od Boha, takže se můžete spolehnout, že je to pravda. Pastýři z toho dostali strach. Aby ne, člověk žije, jak umí, a dopouští se přitom chtě nechtě i nehezkých věcí, a najednou tohle: před září Boží slávy se nic neschová.

Na pastýře z toho padla bázeň, ale anděl povídá, ať se nic nebojí. Protože Bůh si s nimi nepřišel vyřizovat účty. Vlastně ano, ale úplně jinak, než se obávají. Tak proto se téhle noci říká svatá: že si Bůh přišel s lidmi vyřídit účty, ale jinak, než se čekalo. Po dobrém. „Mám pro vás něco, co by vám všem mělo udělat obrovskou radost," povídá ten anděl: „Narodil se ten, kdo s vámi po dobrém ty Boží účty srovná.“

Poslední soud, ale po dobrém. Rozumíte tomu? Pastýři tak úplně ne a šli se pro jistotu podívat. Kam, to věděli. „Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí.“

Když přichází Bůh, aby neodvolatelně posoudil, jaký kdo jsme, a aby rozhodl, co s námi, je to vážná věc. Každý si o sobě a o druhých něco myslí, každý sám sebe i ty druhé nějak hodnotí, ale teď vyjde najevo, jak je to doopravdy. Ve filmu by takovou osudovou chvíli asi mohla podkreslovat nějaká temná hudební kulisa, ale tady je to jinak: znamením toho soudu vám bude, že najdete dítě s plínkami položené do jeslí.

Až tohle mimino vyroste a dospěje, bude o posledním soudu vyprávět podobenství: jací jste, to se pozná podle toho, co jste udělali nebo neudělali komukoli z lidí, i těm nejmenším. To řekne Ježíš za pár let v onom podobenství. Teď to mají pastýři pochopit v předstihu, nakolik jim to půjde: ten chudě narozený bezbranný človíček zrovna na soudce a spasitele světa nevypadá, leč z Boží vůle to soudce a spasitel je. Nebeské zástupy k tomu halasí, že nejvyšší sláva patří jen a jedině Bohu, a že na zemi z toho vzejde pro lidi pokoj a to proto, že je Bůh má rád.

II. Uprostřed noci chladné

„Král nad králi, Pán nad pány, Bůh na věky požehnaný přišel lid svůj vykoupiti," praví Lutherova píseň v Komenského překladu. „Goliáš oloupen," zpívá se v jiné písni. A o to právě jde: Požehnaný Bůh přišel, aby vykoupil a sebral Goliášovi svůj lid. Udělejme si kontrolní test, kdo do toho lidu patří:

- (a) ti, kdo byli poslušní nebo se o to aspoň snažili,
- (b) ti, kdo poslušní moc nebyli, ale aspoň nenatropili příliš mnoho zlého,
- (c) ti, kdo jsou z našeho národa nebo aspoň naší víry,

(d) pak taky ještě všichni ostatní.

Správné jsou všechny čtyři odpovědi. To proto, že všichni do jednoho patříme Bohu a na hranice, které si mezi sebou vymezíme, v nebesích nikdo není zvědavý. Ne my, ale Bůh nás posoudí a udělá to podle svého a pastýři už od anděla vědí, že v tom hraje hlavní roli láska.

Andělská novina nezazněla v chrámu ani na předsednictvu vlády, ale mezi lidmi, kterých se obvykle nikdo na nic neptal. Pastýři možná spouště věci nerozuměli a nedovedou je vysvětlit, ale už vědí, co říká Bůh. Moudří to pak můžou promýšlet, co to pro nás lidi znamená dál, ale to hlavní už bylo řečeno: že si to s námi Bůh jde vyřídit, leč po dobrém.

Bůh přichází po dobrém, ale do světa, který bývá zlý, krutý a nespravedlivý. Žijeme ve světě, kde osamělí šílení střelci vraždí náhodné oběti a lidský život pro ně neznámá vůbec nic. Ale nejen oni: nulovou hodnotu má život druhých lidí i pro vůdce, kteří (pro dobro národa, jak tvrdí, anebo rovnou celého lidstva) staví zase další babylonskou věž k obrazu svému a organizovaně dopřejí smrt každému, koho se rozhodnou považovat za nepřítele. Nulovou hodnotu má život druhých lidí i pro ledaskoho dalšího v tomhle světě, a přesně do toho přichází ten vánoční Boží dar, který to má změnit.

Abyste brali druhého vážně, to ho musíte mít aspoň trochu rádi. Mezi přáteli to nějak jde, a o to mrzutější je, když se v politice prosazují tajtrlíci, kteří hlásají nulovou toleranci vůči těm, kdo s nimi nesouhlasí, a usilovně do prostoru mezi lidmi vnášejí pohrdání, nenávist a strach, jako by jich tam už tak nebylo dost.

„Uprostřed noci chladné“ se rozvila růže Boží milosti a lásky. Do světa, který je v tak bídném stavu, najednou přiharcovali andělé, že takhle to dál nejde a že teď se dostane ke slovu Boží vůle: „ Narodil se vám spasitel.“ Řekli to pastýřům, ti se šli podívat a našli malého človíčka, který je zcela odkázán na lásku a péči druhých lidí. Někdo se o něj musí postarat. Někdo, kdo ho bude mít rád. Tak tohle je Boží vůle.

A tohle je taky cena každého člověka: to, že ho Bůh má rád. Láska (Boží i lidská) kéž je vždycky silnější než pokušení stavět mezi lidmi zas nějaké bariéry, které by nás rozdělovaly na jedny a na druhé. Bez lásky se v životě neobejdeme a ani by bez ní život za moc nestál.

III. Sláva na výsostech Bohu

Noc jako každá jiná to byla: tma, chlad, vlci mají prý, Goliáš si kasá rukávy, komu to natře tentokrát, a jde z toho strach. Opravdový, protože zlo z našeho života nezmizelo. Téhle noci se jednou bude říkat svatá, protože do tmy zazářilo světlo a je tu pro všechny lidi, i když se život zase vrátí takříkajíc k normálu. Pastýři se vrátili ke své práci, chválíce a oslavující Boha za to všechno: za to, že nebe je vyhrazeno Boží slávě – tam nemají lidské ambice co pohledávat, těm se braňte. Nebe je vyhrazeno jen a jen Boží slávě a ještě že tak, protože pro nás na zemi je díky tomu na obzoru pokoj. To proto, že nás Bůh má rád.

Stále je Bůh s vámi, na vrcholech i v hlubinách vašeho života. Smrt ani život, příjemné chvíle ani životní horory ani nic jiného vám ani teď ani v budoucnu nemůže vzít jistotu jeho přítomnosti a lásky. Není na světě moci, jež by vás mohla odloučit od lásky Boží. A pokoj Boží, který je větší než náš rozum a trumfne i všechny naše dobré představy, pokoj Boží ať ochraňuje vaše srdce a mysl v Ježíši Kristu.